

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjjelte

Statsforvalteren i Tröndelag

Regional kompetansepolitikk

Samarbeid og felles mål

Bente Kne Haugdahl og Vigdis Espnes Landheim

Kompetansebehov

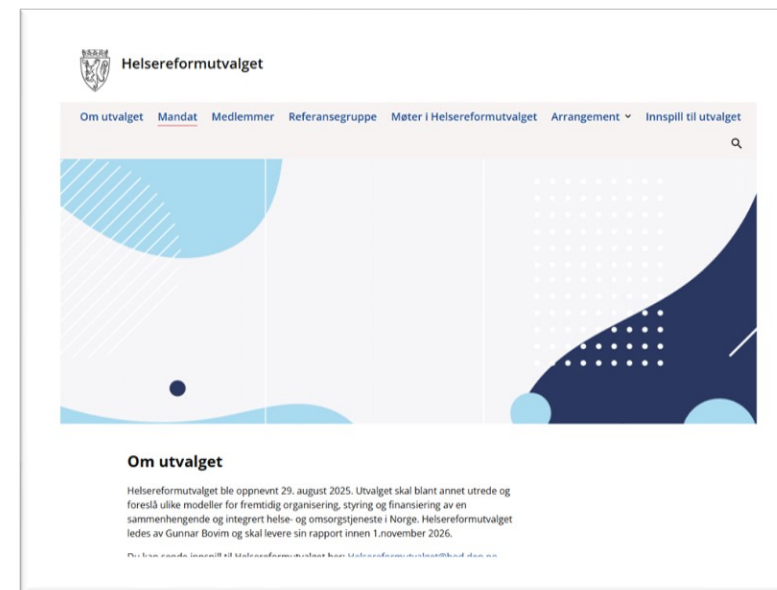
Utfordring nummer **1** i kommunene er helsekompetanse, MEN..... det totale bildet er komplekst.

- Telemarksforskning, rapport 294 (2025): «Casekommunene* står i en bemanningskrise som **berører alle hovedsektorer**. Særlig krevende er situasjonen innen **helse- og omsorgstjenestene**, der stillinger som sykepleiere og helsefagarbeidere i mange tilfeller står ubesatt eller fylles med personell uten formell kompetanse. Men også annen spesialisert kompetanse, som **lærere, barnehagelærere, ingeniører, planleggere og ledere**, er det vanskelig å rekruttere»

* Casene er Lurøy, Nore og Uvdal, Gulen, Engerdal og Vardø. Alle i sentralitetsklasse 6.

Mye er utredet fra regjeringen - og mye er på gang

Helsereformutvalget skal levere sin rapport med anbefalinger innen 1. november 2026.

Kommunekommisjonen skal levere sin andre rapport i løpet av 2026.

Kompetanseløft 2025 og helsepersonell- plan 2040

Helse- og omsorgsdepartementet

Kompetanseløft 2025

Regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og den fylkeskommunale tannhelsestjenesten for perioden 2021-2025

Nasjonal satsning rettet mot helse- og omsorgstjenester

Mål
Tilstrekkelig og riktig kompetanse
Gode, trygge og bærekraftige tjenester
Attraktive arbeidsplasser
Riktig bruk av fagkompetanse

Innsatsområder

Rekruttering og stabilisering
Etter- og videreutdanning
Kompetanseutvikling i tjenestene
Ledelse, organisering og oppgavedeling
Tverrfaglighet og samarbeid

Helsepersonellplan 2040 tar over stafettpinne

Omfatter hele helse og omsorg – kommune og spesialist

Fokus flyttes fra flere ansatte til bedre bruk av kompetanse og oppgaver
Heltid, arbeidsmiljø, kompetanse og teknologi er nøkkel for bærekraft
Krever langsiktig planlegging, tydelig ledelse og samhandling

Regional kompetansepolitikk

Kunnskapsgrunnlag

- Statistikkutvalg og Trøndelag i tall
- Kompetanseindikator for Trøndelag

Gir strategisk retning

- Regional plan for kompetanse (ut 2027)
  - 4-årige Handlingsprogram (revideres)

Mobiliserer og samordner

- Kompetanseforum Trøndelag
- Regionale kompetanseforum knytta til regionrådssamarbeidet

Samarbeidsutfordringer

Mange aktører

- **Statsforvalteren:**
  - Ansvar for strategisk kompetanseplanlegging helse
- **Fylkeskommunen:**
  - Ansvar for (all) regional kompetansepolitikk
- **KS:**
  - Interessepolitisk aktør for kommunene
  - Ledernetverk innen HR, oppvekst og helse
- **Det regionale helseforetaket (HMN)**
- **Helseforetakene (sykehusene) og kommunene**
  - Helsefelleskapene

Wicked problems

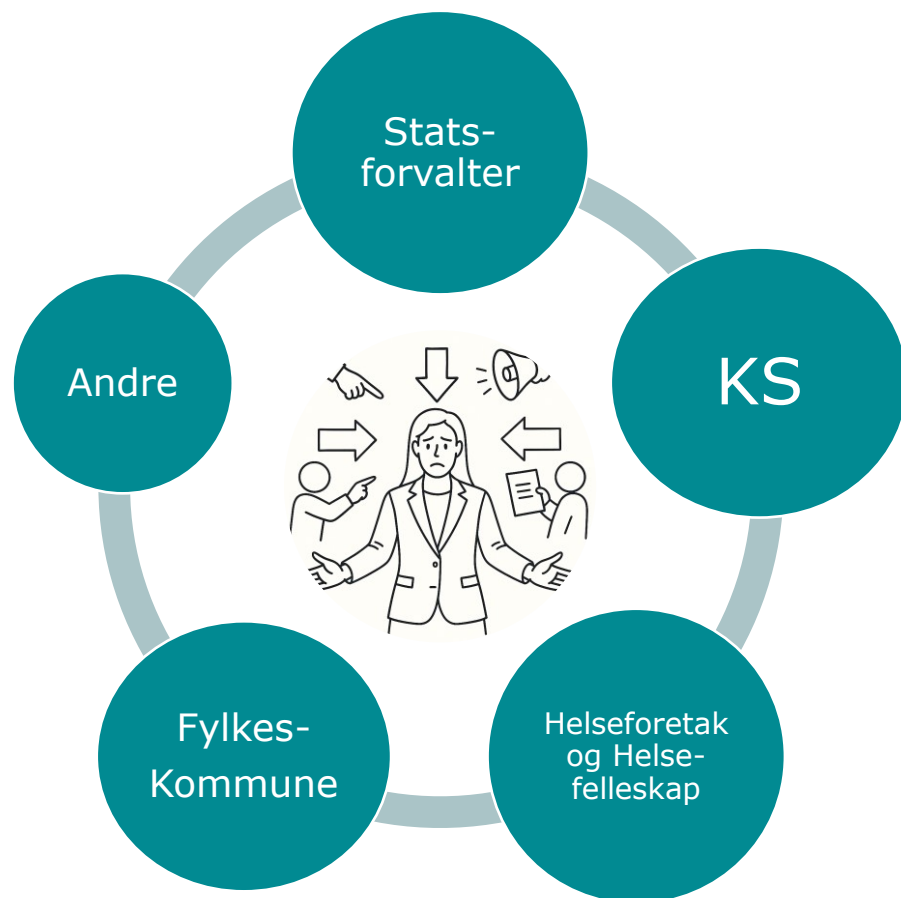
Samarbeid på tvers av forvaltningsnivå er krevende

- Ulike lovverk
- Ulike kulturer
- Ulike tidsperspektiver
- Fragmentert ansvar
- Kan være ulike digitale systemer
- Motstridende incentiver (hvorfor)
- Kompleksitet
- Makt asymmetrier

Kommunenes helseledere under press

Alle skal/vil samarbeide med kommunene

Kommunene sier de mangler:

- Statistikk- og analysekapasitet
- Planleggingsressurser (strategisk planlegging og mulighet for langsiktig tenkning)

Dagens samhandlingsarenaer

- Fylkeskommunen: Kompetanseforum Trøndelag
- Statsforvalteren: Kompetanseløft 2025
- Regionrådene: Regionale kompetanseforum
- KS: Ledernetverk innen HR, oppvekst og helse
- Helsefelleskapene: Egne prosjekter (rekruttering- og samhandlingstilskudd)

Utfordringer i samarbeidet

- Mange aktører som alle vil godt
- Se helheten i utfordringene - ha et felles mål
- Legitimitet i samarbeid med andre parter
- Oppdragene og rollene i samspillet for statsforvalter og fylkeskommune litt overlappende
- Ulike roller og innretninger arbeidet (også en styrke!)

Hvordan kan vi lykkes sammen?

- Opptre som èn, med felles mål
- Finne et felles språk – «samhandlingspråket»
- Små hver for oss – større sammen
- Initiere ulike samarbeid mellom kommunene
- Kompetanseløft og andre initiativ som samhandlingsarena
- Se på alle virkemidlene i lag – samordning
- Sammen har vi omfattende kunnskap
- Ikke mangel penger, men mangel på folk - samarbeid er svaret

Hvordan kan vi SAMHANDLE?

At vi ser på
samhandling
som en egen
kompetanse

Felles
målforståelse

ALLE har et
ansvar – vi må
eie utfordringene
sammen

At samarbeidet
er i maktbalanse
- likeverd

Den som leder
arbeidet må lede
uten
posisjonsmakt!

Samordning av
virkemidler